

BİLGİ NOTU | 7 EKİM 2026

CRS Kapsamında Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi

Türkiye-Hollanda uygulaması, raporlanan veriler, kapsam ve vergisel sonuçlar

Hazırlayan

Ahmet Nusret Güneş

Vergi Uzmanı

1. Yönetici özeti

CRS (Common Reporting Standard / Ortak Raporlama Standardı), kişilerin vergi mukimi oldukları ülke dışında bulunan finansal hesaplarına ilişkin belirli bilgilerin vergi idareleri arasında yıllık ve otomatik olarak paylaşılmasını sağlayan uluslararası şeffaflık standardıdır.

Temel ölçüt vatandaşlık değil vergi mukimliğidir. Bir kişinin Türk vatandaşı veya çifte vatandaşı olması tek başına raporlamayı belirlemez.

Türkiye bakımından bilgileri toplamaya ve paylaşmaya yetkili makam Gelir İdaresi Başkanlığıdır. Finansal kuruluşlar yabancı vergi mukimlerine ait raporlanabilir hesap bilgilerini GİB'e bildirir; GİB de bu bilgileri güvenli elektronik ağ üzerinden ilgili ülkenin vergi idaresine gönderir.

CRS, yeni bir vergi ihdas etmez. Paylaşılan veriler, mukim ülkenin beyan ve vergi kayıtlarıyla karşılaştırılır. Verginin doğup doğmadığı iç mevzuat ve ilgili çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasına göre belirlenir.

2. Hukuki ve kurumsal çerçeve

CRS, OECD ve G20 öncülüğünde geliştirilen Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi Standardı'nın raporlama ve inceleme kurallarını ifade eder. Türkiye, Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi'ne taraf olmuş; Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması'nı 21 Nisan 2017 tarihinde imzalamış ve 31 Aralık 2019 tarihinde onaylamıştır.

Aktif bilgi değişimi ilişkileri ülke çiftleri ve yönleri itibarıyla OECD tarafından yayımlanır. Bu nedenle belirli bir raporlama yılı için 'gönderen ülke - alan ülke' ilişkisinin OECD'nin güncel tablosundan kontrol edilmesi gerekir.

3. Bilgi değişimi nasıl işler?

1	Tespit	Finansal kuruluş müşterinin vergi mukimliğini beyan, kayıt ve göstergeler üzerinden belirler.
2	Raporlama	Raporlanabilir hesap bilgileri ilgili ülkenin vergi idaresine iletilir.
3	Değişim	Vergi idaresi bilgileri, CRS ilişkisi bulunan mukim ülkenin vergi idaresine gönderir.
4	Kontrol	Alıcı vergi idaresi verileri mükellefin beyanlarıyla karşılaştırabilir ve açıklama isteyebilir.

Türkiye'deki bankanın yabancı ülkeye doğrudan veri göndermesi söz konusu değildir. Bilgi aktarımı GİB ile karşı ülkenin vergi idaresi arasında yapılır. Hesabın 31 Aralık tarihindeki durumu esas alınır ve bilgi değişimi genel olarak takip eden yılın eylül ayı sonuna kadar gerçekleştirilebilir.

4. Vergi mukimliği neden belirleyicidir?

Vergi mukimliği; ikametgâh, sürekli kalınan ev, kanuni merkez, iş merkezi ve ilgili ülke mevzuatındaki benzeri bağlara göre belirlenir. İki ülkede birden mukim görülmesi hâlinde ilgili çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasının bağlama kuralları dikkate alınır.

Finansal kuruluşlar yeni hesaplarda müşteriden öz bildirim alabilir. Eski hesaplarda yabancı adres, yabancı telefon numarası, yurt dışına düzenli transfer talimatı veya yabancı ülkedeki bir kişiye verilmiş imza yetkisi gibi göstergeleri inceleyebilir.

Yanlış veya güncelliğini yitirmiş adres ve mukimlik bilgileri hatalı ülkeye raporlamaya yol açabilir. Banka kayıtlarının ve vergi kimlik numarasının güncel tutulması önemlidir.

5. Kapsama giren kuruluşlar ve hesaplar

Raporlama yapan kuruluşlar	Başlıca finansal hesaplar
Bankalar ve diğer mevduat kuruluşları	Vadeli ve vadesiz mevduat hesapları
Saklama kuruluşları	Saklama ve yatırım hesapları
Aracı kurumlar, yatırım kuruluşları ve belirli fonlar	Belirli ortaklık ve borç ilişkisi menfaatleri
Nakdî değerli ürün sunan belirli sigorta şirketleri	Nakdî değer taşıyan sigorta ve düzenli ödeme sözleşmeleri

Hem gerçek kişilere hem de şartları taşıyan kurumlara ait hesaplar raporlanabilir. Pasif gelir ağırlıklı bazı kuruluşlarda, şirketi kontrol eden gerçek kişilerin vergi mukimliği de dikkate alınır. Buna karşılık Türkiye'de aktif ticari faaliyette bulunan bir şirketin hesabı, sırf ortaklarından biri yurt dışında mukim olduğu için otomatik olarak raporlanmaz.

6. Hangi bilgiler paylaşılır?

Bilgi grubu	Paylaşılabilecek veri
Kimlik	Ad-soyad, adres, doğum yeri ve tarihi
Vergisel	Vergi mukimliği ülkesi ve yabancı vergi kimlik numarası
Hesap	Hesap numarası ve raporlayan finansal kuruluş
Değer	Hesabın yıl sonu bakiyesi veya değeri
Gelir	Brüt faiz, temettü ve diğer finansal gelirler
Yatırım	Finansal varlık satış veya itfasından doğan brüt tutarlar
Kapanış	Hesabın kapatıldığı bilgisi; kapanışa kadar oluşan bildirilebilir gelirler

7. Hangi bilgiler CRS kapsamında paylaşılmaz?

- Banka hesap hareketlerinin işlem işlem tam dökümü
- Parayı gönderen kişinin kimliği ve ödeme açıklamasının ayrıntıları
- Mevduat hesabına yatan tutarın kira, emekli aylığı veya satış bedeli olduğu bilgisi
- Gayrimenkul, arsa, tapu ve taşıt bilgileri

Bununla birlikte, CRS kapsamında raporlanmayan bilgiler başka uluslararası bilgi değişimi yollarıyla, talep üzerine bilgi değişimiyle veya bir vergi incelemesi sırasında ayrıca edinilebilir.

8. Özel durumlar

Ortak hesap: Müşterek hesaplarda bakiyenin tamamı, her bir hesap sahibi yönünden ayrı ayrı raporlanabilir; tutar ortak sayısına bölünmez.

Kapatılan hesap: Hesabın yıl içinde kapatılması bildirim yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Kapanış bilgisi ile kapanış tarihine kadar oluşan faiz ve benzeri bildirilebilir gelirler takip eden dönemde raporlanabilir.

Düşük bakiye: 'Bakiye düşükse hiçbir zaman bildirilmez' şeklinde genel bir kural yoktur. Yalnızca belirli hesap türleri ve özel şartlar için istisnalar söz konusudur. Örneğin, son altı yıldır işlem görmeyen ve bakiyesi 1.000 ABD dolarını aşmayan bazı hareketsiz hesaplar kapsam dışında kalabilir.

9. Türkiye-Hollanda örneği

Hollanda vergi mukimi olan Ahmet'in Türkiye'de 1.000.000 avro tutarında banka mevduatı, iki konutu ve bir arsası bulunduğu varsayalım.

Varlık / bilgi	CRS durumu	Açıklama
Banka hesabı	Raporlanabilir	Hesap numarası, yıl sonu bakiyesi ve varsa faiz gibi finansal gelirler aktarılabilir.
İki konut	CRS dışında	Tapu bilgisi CRS raporunun parçası değildir; Hollanda'daki beyan yükümlülüğü ayrıca değerlendirilir.
Arsa	CRS dışında	Gayrimenkul bilgisi otomatik finansal hesap değişiminin kapsamında değildir.
Hesap hareketleri	Ayrıntılı paylaşılmaz	İşlem işlem ekstre gönderilmez; fakat yıl sonu bakiye ve raporlanabilir brüt finansal gelirler bildirilir.

CRS kapsamında raporlanmayan bir varlığın Hollanda'da beyan dışı olduğu sonucu çıkarılamaz. Hollanda mukimi kişinin dünya çapındaki varlıkları bakımından yükümlülüğü, ilgili yılın Hollanda vergi mevzuatına göre ayrıca belirlenir.

10. Bilgi paylaşımı yeni bir vergi doğurur mu?

CRS yalnızca bilgi paylaşım ve denetim mekanizmasıdır. Paylaşılan bakiye tutarı kendiliğinden gelir kabul edilmez ve bu tutar üzerinden otomatik olarak yeni bir vergi tarh edilmez.

Alıcı vergi idaresi; hesabın veya finansal gelirin mukim ülkede beyan edilip edilmediğini, varlığın kaynağını, ilgili gelir üzerinden Türkiye'de vergi ödenip ödenmediğini ve çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasının nasıl uygulanacağını inceleyebilir.

Vergilendirme; mukim ülkenin iç hukuku, gelirin niteliği, vergilendirme dönemi ve ilgili anlaşma hükümlerine göre yapılır. Türkiye'de ödenen vergi, şartları varsa mukim ülkede mahsup edilebilir.

11. Uygulama ve uyum kontrol listesi

- Vergi mukimliği, adres ve iletişim bilgilerinin bankalarda güncel tutulması
- Yabancı vergi kimlik numarasının doğru bildirilmesi
- Türkiye'deki hesap ekstreleri ile mukim ülkedeki beyannamelerin karşılaştırılması
- Şahıs hesapları ile şirket hesaplarının ve gerçek faydalanıcının doğru ayrıştırılması
- Pasif şirketlerde kontrol eden kişi analizinin yapılması
- Kapanan hesaplar ve müşterek hesapların ayrıca kontrol edilmesi
- Eksik veya hatalı beyan varsa ilgili ülkedeki düzeltme ve gönüllü uyum yollarının incelenmesi

12. Sonuç

CRS, yurt dışındaki banka ve yatırım hesaplarının vergi idarelerinden gizli kalacağı varsayımını önemli ölçüde ortadan kaldırmıştır. Bununla birlikte sistem, kişinin bütün mal varlığını veya hesap hareketlerinin tamamını paylaşmaz. Veri aktarımı; vergi mukimliği, hesap kimliği, yıl sonu bakiyesi ve belirli finansal gelirlerle sınırlı, standartlaştırılmış bir raporlamadır.

Türkiye-Hollanda bağlantılı dosyalarda sağlıklı değerlendirme için raporlanan hesapların, kişinin Hollanda'daki beyanları ve ilgili dönemin Türkiye-Hollanda Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması hükümleriyle birlikte incelenmesi gerekir.

13. Başlıca resmî kaynaklar

1. Gelir İdaresi Başkanlığı - Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Konularında Karşılıklı Olarak Otomatik Değişim Standardı Rehberi
https://cdn.gib.gov.tr/api/gibportal-file/file/getFileResources?objectKey=arsiv/onceki-dokumanlar/uluslararasi_mevzuat/finansalHesapBilgilerininVKKOODSBRehberi.pdf
2. OECD - Automatic Exchange of Information - Exchange Relationships
<https://www.oecd.org/en/topics/sub-issues/international-standards-on-tax-transparency/automatic-exchange-of-information-exchange-relationships.html>
3. OECD Global Forum - AEOI Implementation Portal
<https://www.oecd.org/en/networks/global-forum-tax-transparency/resources/aeoi-implementation-portal.html>
4. OECD - Consolidated Text of the Common Reporting Standard (2025)
https://www.oecd.org/en/publications/2025/04/consolidated-text-of-the-common-reporting-standard-2025_e478bc04.html
5. Gelir İdaresi Başkanlığı - Türkiye-Hollanda Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması
https://cdn.gib.gov.tr/api/gibportal-file/file/getFileResources?objectKey=arsiv/mevzuat/uluslararasi_mevzuat/TURKCE_METIN/HOLLANDA.pdf

Not: OECD'nin 2025 konsolide CRS metni elektronik para ürünleri, merkez bankası dijital paraları ve kripto varlıklara dolaylı yatırımlar konusunda genişletilmiş standart hükümleri içermektedir. Bu değişikliklerin fiilî etkisi, ilgili ülkelerin iç hukuka aktarma ve uygulama takvimine göre ayrıca kontrol edilmelidir.

HUKUKİ UYARI

Bu çalışma genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut olayın koşulları değerlendirilmeden vergi, hukuk veya yatırım görüşü olarak kullanılmamalıdır. Ülke listeleri, raporlama ilişkileri ve iç mevzuat zaman içinde değişebileceğinden işlem tarihindeki güncel düzenlemeler ayrıca kontrol edilmelidir.

Hazırlayan: Ahmet Nusret Güneş | Vergi Uzmanı